

Saksframlegg

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Formannskapet	21.04.2015	
Kommunestyret	05.05.2015	

Bosetting av flyktninger - evaluering og videre framdrift av arbeidet

Rådmannens forslag til vedtak:

Evaluering av arbeidet med å bosette flyktninger i 2014 tas til orientering. Elementer fra evalueringa blir retningsgivende for arbeidet i framtida.

Frosta kommune bosetter 10 flyktninger i 2015 og 2016 slik so IMDI oppfordrer til. Eventuell familiegjenforening kommer i tillegg.

Arbeidet med integrering av alle innbyggere med utenlandsk opprinnelse samles og organiseres som en egen avdeling i sentraladministrasjonen. Det utarbeides egne rutiner for dette arbeidet etter reglene i introduksjonsloven.

Frosta kommunes målsetting er at alle i målgruppa skal få mest mulig likeverdige tjenester.

Vedlegg

- 1 IMDIs informasjonsbrev 1-2015
- 2 Anmodning om bosetting av flyktninger i 2015

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret gjorde følgende vedtak i i sak 44/2014 – Bosetting av flyktninger i Frosta kommune – framtidig organisering og omfang, 09.09.14

”Frosta kommune bosetter 10 flyktninger høsten 2014.

Eventuell familiegjenforening kommer i tillegg.

Vedlagte retningslinjer for organisering og innhold gjøres retningsgivende for arbeidet i Frosta kommune.

Arbeidet evalueres innen utgangen av april 2015.

Frosta kommune deltar aktivt i arbeidet med å utvikle interkommunalt samarbeid om flyktingetjenesten i Værnesregionen.”

I løpet av oktober og november 2014 bosatte Frosta kommune 10 flyktinger fra Eritrea og Somalia, 5 fra hvert land, totalt 3 menn og 7 kvinner.

De voksne flyktingene er i 20-årsalderen og i tillegg er det to jenter i førskolealder.

Før de kom hit hadde flyktingene vært i fire ulike mottak – Steinkjer, Ålesund, Molde og Søre Sunnmøre i Ulsteinvik.

Flyktingene bor sentrumsnært i kommunens egne leiligheter og i leide boliger.

I dag er alle de voksne flyktingene engasjert på fulltid med introduksjonsprogram etter Introduksjonslovens rammer. Hovedfokus i den første delen av introduksjonsprogrammet er opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Flere av flyktingene er også utplassert i språkpraksis en dag i uka, og her er hovedmålsettinga både å få kjennskap til norsk arbeidsliv og å praktisere norsk. Etter hvert vil alle få tilbud om språkpraksis.

De to jentene har heldagsplass i barnehage.

Evaluering av arbeidet med mottak av flyktinger og arbeidsfordeling i flyktingeteamet, er drøfta flere ganger i flyktingeteamet, både i samtaler og møter gjennom hele bosettingsperioden, og dette var spesielt tema på møter 08.12.14 og 05.01.15.

Flyktingeteamet har også kommet med sine synspunkter gjennom skriftlig tilbakemelding.

Konklusjonene og kommentarene i saken, bygger på dette.

Med bakgrunn i en skriftlig evalueringsrapport fra saksbehandler, har evaluering av arbeidet og videre framdrift også vært tema i styringsgruppa, 18.02, og i rådnannens ledergruppe. 18.03.

Frosta kommune fikk i juni 2014 henvendelse fra IMDI med anmodning om å bosette 10 nye flyktinger i 2015.

I brevet fra IMDI heter det :

«På bakgrunn av at det må bosettes 10.000 flyktinger både i 2014 og 2015, ber vi med dette kommunen om å vedta bosetting av 10 flyktinger i 2015.»

I 2014 ble det bosatt 7.784 personer i Norge, og av dette tallet er 1.300 bosatt i Midt-Norge.

Det er fremdeles mange som venter lenge i mottak etter vedtak om bosetting, og gjennomsnittstida for alle oppgir IMDI til å være 8,3 måneder.

Gjennomsnittlig ventetid fra det blir oppretta sak til bosetting ligger oå 18,8 måneder i 2014.

Det er en sterk oppfordring, men fremdeles frivillig for kommunene å bosette flyktinger.

Det samfunnsansvaret som Norge, blant anna som en del av FN-familien, poengteres sterkt både fra IMDI og KS når det gjelder bosetting av flyktinger.

Ved utgangen av mars 2015 var det 733 personer med oppholdstillatelse som venter på å bli bosatt ved mottakene i Midt-Norge.

Den største nasjonalitetsgruppa kommer fremdeles fra Eritrea, Somalia og Syria.

I denne saken legges det opp til at evaluering av den første bosettingsgruppa og et eventuell utvidelse i antall ses i sammenheng.

For å ha mulighet for å ta mot flere flyktinger er det å skaffe bolig et kritisk punkt som det haster med å avklare. Samtidig er det også viktig å vurdere den økonomiske sida av arbeidet med å bosette flyktinger. Uavhengig av antall flyktinger som bosettes i Frosta, så skal de som allerede er bosatt ha et godt og tilpasset tilbud.

I løpet av 2014 er det gjennomført et forstudie for å se på et tettere samarbeid om flyktingearbeidet i Værnesregionen, og om dette i framtida bør organiseres som en egen interkommunal tjeneste. Frosta har vært aktiv deltaker i denne arbeidsgruppa. Det er også sendt søknad om å gå videre med forstudiet til et forprosjekt med fokus på nettverk og interkommunalt samarbeid om flyktingetjeneste i Værnesregionen. Uavhengig av søknaden om prosjektmidler blir forstudiet videreført i et forprosjekt for å konkrete samarbeidsområder. Det er uavklart hvordan kommunereformen slår ut for framtida, men det lokale tiltaksarbeidet for flyktingene og andre innvandrere må være operativt uavhengig av hvordan den framtidige organiseringa for Frosta kommune blir.

Saksopplysninger:

Det ble bestemt at arbeidet med å bosette flyktinger skulle gjøres innenfor enhetenes eksisterende rammer, og flyktingeteamet har hatt følgende sammensetting :

Torgunn Østbø :

- Koordinator og hovedansvarlig for gjennomføring av flyktingarbeidet
- Leder arbeidet, gjør vedtak og leder møter
- Saksbehandler i forhold til politisk og administrativt nivå
- Medlem av arbeidsgruppa for forstudiet i Værnesregionen

Stillingsprosent – 30 % - har høsten 2014 anslagsvis brukt 70-80 % av arbeidsuka til flyktinger, og det har i perioder ført til at andre oppgaver er nedprioritert.

Stillinga organisert i sentraladministrasjonen

Thomas Sims-Søberg :

- Koordinator og fagperson fra NAV som en del av teamet

Stillingsprosent – 20 %

Stillinga organisert i administrasjon.

Alicja Babiak-Naavik :

- Hovedansvar for opplæring – norsk og samfunnskunnskap
- Samarbeider med andre lærere innenfor voksenopplæring i norsk

Stillingsprosent – 80 %

Stillinga organisert under rektor ved Frosta skole

Lena Aursand Luther (til jul) og Kristine Rossbach Larsen (fra desember) :

- Boveileder og programrådgiver – begge deler skal fylles opp
- Hovedansvar for språkpraksis

Stillingsprosent – 60 %

Stillinga er organisert under enhetsleder for helse og omsorg

Camilla Bøkestad :

- Hovedansvar for å følge opp barnehageoppstarten og flyktingevenner og GAIA – internasjonalt treffsted
- Deltar på valgfag (skolekjøkken) når hun har anledning

Stillingsprosent – 20 %

Stillinga er organisert under enhetsleder for helse og omsorg

Geir Olav Jensen :

- Assisterende rådmann og deltar på koordineringsmøtene i flyktingeteamet hver mandag

Andre viktige samarbeidspartnere :

Styringsgruppa for arbeidet – Geir Olav Jensen, Liv Leth-Olsen, Trygve Beyer, Svanhild

Opheim Strømskag

Teknisk område og Landbruk – særlig vaktmestertjenesten - innflytting og boliger, behov for mye praktisk bistand i bosettingsfasen

Rektor ved Frosta skole – voksenopplæring i norsk og samfunnskunnskap

Sentraladministrasjon - husleiekontrakter, lønn, tilskudd. økonomi

Barnehagestyrer ved Borglia barnehage

Helsestasjon og helsepersonell – kontroller, vaksiner, oppfølging av fysisk og psykisk helse

Rådmannens ledergruppe

Tannlege

Tolketjenester

Frivillige flyktningevenner

Evaluering og videreføring av arbeidet :

Arbeidet med å bosette flyktninger kan deles inn i ulike faser :

- Planleggingsfase
- Bosettingsfase
- Oppstartsfase
- Integreringsfase

Oppsummeringa under, fra februar 2015, viser noen av de erfaringene som er kommet fram under evalueringsfasen. Oppsummeringa er ikke uttømmende, men det er gjort et forsøk på å vise noen gjennomgående utfordringer.

Det er også viktig å ta med at erfaringene er knytta til den gruppa som er bosatt. Andre aldersgrupper og nasjonaliteter vil naturlig nok gi andre erfaringer.

Evaluering og erfaringer fra det første bosettingsåret er viktig å ta med seg i arbeidet framover uavhengig av antall bosatte flyktninger.

Tema	Evaluering - erfaringer	Forslag til videreføringstiltak	Hovedansvarlig
Erfaringer fra bosettingsfasen	Litt for mye var ikke på plass når de ble bosatt, møbler og utstyr, skapte unødig frustrasjon, dette gjaldt særlig eritreerne som første gruppe	Har gjort det en gang, veit at ingen bør komme før alt er klart ! Bygge på høstens erfaringer. Bedre rutiner	Koordinator, hele teamet
	Mange avklaringer rundt boliger tok mye ressurser	Bedre tverrfaglig samarbeid, vaktmester fast i teamet i bosettingsfasen	
	Manglende internett er frustrerende	Internett og TV i alle boliger	
	Bedre forberedt bosetting	Plan for bosetting revideres	
	Flyktningene vil at ting skal skje fort og er utålmodige når det ikke skjer. Har skapt noe uro i gruppa pga ulike forventninger	Bedre rutiner, informasjon, klar ansvarsfordeling, oppfølging og veiledning av hver enkelt, klar ansvarsfordeling. koordinering	
	Noen detaljer i retningslinjene fungerer ikke i praksis, eks hvem eier møbler, inventarliste	Rettes opp og endres når arbeidet skal evalueres	Koordinator
Barnehage	Møte med barnehagen før oppstart var positivt !	Informasjon og møter med tolk videreføres	Barnehage, koordinator
	Sikre barnehageplass	Kommunen dekker utgiftene i intro-perioden	Barnehage
	Behov for tett kontakt barnehage / helsestasjon	Fungerer bra og bedre etter hvert !	
	Usikkerhet og spørsmål i forhold til	Rutine mot kjønnslemlestelse laga	Styrer,

	helse	og vedtatt av ledergruppa, kurs	koordinator
	Behov for kunnskap og struktur	Planleggingsdag for hele personalet, skriftlige rutiner	Koordinator, egen gruppe
Introduksjonsprogram	Flyktningenes behov varierer mye og er svært ulike !	Vanskelig å tilpasse opplegg individuelt / for stor gruppe	
	Flere endringer i planer ved oppstart, pga innhold og omfang	Bygge på erfaringer fra andre kommuner, fokus på fulltidstilbud	
		Vurdere grad av egenstudium	
		Fritidsaktiviteter inn i intro	
	Vanskelig å individualisere	Større stillingsressurs i intro	
	Ønskelig med flere aktiviteter/valg	Vurderes i forhold til ressurser	
Norskopplæring	Har vært lite samordning skole-VO, opplevelse av "vi og dem"	Flere møter gjennomført, fungerer bedre etter hvert,	Rektor, lærer, koordinator
		All voksenopplæring inn i Integreringstjenesten	
	Mangler rutiner som gjelder øvrige VO-elever	Ta i bruk Oppad, mobilskole, hjemmesida, kartlegging	Skolen
	Norskopplæring for alle innvandrere ses under ett	Ny gruppeinndeling og mer samarbeid er gjennomført	
		Bevisstgjøring på oppgaver i forhold til ny elevgruppe	
		Samlokalisering – høst-15	
Språkpraksis	Vanskelig å få plasser i kommunale enheter	Bevisstgjøring, tverretattlig ansvar	
		Tidsplan for alle - ok	
Samfunnskunnskap	Kostbart og upraktisk for tolk	Skal foregå på et språk de forstår	
	Hvordan finne gjesteforelesere?	Tverrfaglig ansvar, åpenhet og vilje til å bidra med eget fag	
	Erstattes av kurs/tema når 50 timer er gjennomført og eksamen bestått	Viktig tema også framover	
Flyktningevenner	Positivt – mange gjør en kjempejobb !!	Fortsatt faste treff	
	Behov for et sted å møtes	Gaia – internasjonalt treffsted, en torsdag hver måned, kan utvides	
	Ønskelig å rekruttere flere yngre flyktningevenner		
	Felles informasjon, nettverk	Egen facebook-side, epost	
	Større frivillig innsats	Utfordre Frosta frivilligsentral til å ta et mer aktivt ansvar	
Store utfordringer for flyktningene	Bli kjent med det norske samfunnet og skjønne hvordan det fungerer !		
	Økonomi – bank, bankkort, konto, regninger,	Lage kalenderoversikt med dato – inn/ut	
	Personlig økonomi	Individuell økonomisk oversikt	NAV
		Hjelp til å finne fram i hjelpeapparatet og fylle ut søknader	Koordinator, NAV
		Få hjelp til å bli sjølstendige !	
	Har fått lite opplæring og informasjon i mottakene !		
	Bo i Norge	Bedre og mer konkret boveiledning heime hos dem	Boveileder
	Transport og kommunikasjon til andre steder er en utfordring	Gjennomført opplæring i bruk av tilbringertjenesten	
		Plan for tiltak i boveiledning	
	Språk og kulturkompetanse	Bruk av tolk en stor utgiftspost, mulig å lære opp egne tolker/ språkassistenter i framtida	

	Norske årstider	Praktisk hjelp – klær, refleks...	
Helse	Fungerer bra med etablerte rutiner – kontroll, henvisninger	Være obs og handle når det dukker opp problemstillinger	
	Nødvendig med kompetanseheving på områder i minoritetshelse	Kurs på enkelte tema, samarbeid med andre kommuner	
	Fysisk aktivitet og funksjon varierer	Legge inn fysisk aktivitet som introiltak, basseng, gåturer	
		Fokus på folkehelse og lavterskeltak	
Tannhelse	Fungerer bra, noen har stort behov for videre oppfølging	Tannhelse og kosthold som tema i opplæringa	
	Tannhelse varierer mye	Samarbeid med NAV om tannhelseoppfølging og økonomi	NAV
Flyktingeteamet	Total personalressurser for så vidt ok når bosettingsfasen er over. Er fordelt på for mange med små stillingsprosenter, blir derfor fragmentert og lite effektivt	Vurdere sammensetning og omfang i forbindelse med evaluering og evt vedtak om videreføring, må iansett gjøres	
	Ressurs til koordinator - 30 % (+20) er for lite	Vurdere bedre utnytting med bare en koordinator	
	Koordinator med god kjennskap til og lang erfaring fra kommunen et suksesskriterium		
	Utfordring at teamet "hører til" i flere enheter – ingen leder	Omorganisering og samling	
	Teamet bredt sammensatt, og det fungerer bra med ulik kompetanse		
	Koblinga mellom flykninger og resten av VO fungerer ikke		
	Brukt mye tid på planlegging og "å komme inn i arbeidet"		
	Behov for mer kompetanse på noen fagområder etter hvert		
Informasjon	Sikre at alle involverte veit det de skal og bør	Barnehage og helsesøster deltar på møte hver måned	
		Bedre struktur på møtene	
		Bruke epost aktivt	
	Utfordringer med oversikt og sammenheng med mange aktører		
Kompetanse	Sikre oppdatering på aktuelle områder	IMDI, nabokommuner, aktuelle instanser etter tema	
	Samle arbeidet for alle innbyggere med utenlandsk opprinnelse		

Jovedansvarlig for flere av forbedringstiltakene, settes på når framtidig organisering blir klar.

Forsøk på noen konklusjoner ut fra erfaringer og evalueringer :

- Mye fungerer etter hvert bra !!
- En må forvente store utfordringer på et helt nytt fagområde, men det virker for at dette har blitt løst på en tilfredsstillende måte, og at dette på en del områder ble mindre enn forventa.
- Spennende – og mange uforutsigbare - oppgaver !!
- Nybrottsarbeid der nok ingen var helt forberedt på hva oppgaven ville gå ut på ....
- Mye arbeid og mange spørsmål, særlig i bosettingsfasen
- Det har vært mange diskusjoner, ulike oppfatninger og forskjellige forventninger til hva dette arbeidet innebærer, i prosessen fra starten til der vi er nå!
- Får stadig overraskelser i forhold til alt de ikke kan / husker / skjønner .....
- Barnehagetilbudet for unger og mødre fungerer godt, og de er veldig fornøyde.

- All opplæring, introprogram og boveiledning må være konkret, praktisk og repeteres ofte,
- Har blitt kjent med ti svært positive representanter fra Eritrea og Somalia !!!
- Flyktningene gir uttrykk for at de er blitt godt mottatt på Frosta og trives godt
- Arbeidet med å ta mot flyktninger er en felles oppgave for hele kommunen og krever sterkt tverrfaglig fokus – vi er ikke der enda, men er underveis !
- Er en tendens til at alle oppgaver som ingen vil/kan løse, havner hos flyktningeteamet...
- Frivilligsentralen er viktig i innvandringsarbeidet i andre kommuner, men dessverre ikke her, og må bli en prioritert oppgave framover, for eksempel i forhold til leksehjelp, skyss, frivillige aktiviteter, fritidsaktiviteter, lokal kunnskapsformidling.
- Mye positiv omtale av de nye innbyggerne våre i Frostingen,
- Det bør bli nedre samordning og samarbeid mellom arbeidet med flyktninger og andre utenlandske innbyggerer ettersom de har mange sammenfallende behov.

Vurdering:

På bakgrunn av erfaringene fra den første bosettingsfasen anbefales det at Frosta kommune takker ”ja” til å ta bosome 10 flyktninger i 2015 og 2016. Eventuelle familiegjenforeninger kommer i tillegg.

Gjennom arbeidet i 2014 er det bygd opp kompetanse og et lokalt tjenesteapparat, og det er dårlig ressursutnytting å utvikle et apparat som allerede er etablert med bakgrunn i de erfaringene som allerede er gjort. Dette fagområdet vil også gjøre det øvrige tjenestetilbudet på tilgrensete områder mer robust, stabilt og forutsigbart. Tjenesteapparatet må likevel være på plass for de som allerede er bosatt, og også for denne gruppa vil flere personer fra samme nasjonalitet bety et større nettverk og forhåpentligvis også bedre trivsel.

Det er positivt for flyktningegruppa at de blir flere. De får flere å spille på og ha kontakt med. Det er god ressursutnytting og mulighet for å individualisere mer når det kommer flere, og det blir flere som arbeider med dem.

Konklusjonene legger opp til at nye flyktninger kommer fra samme nasjonaliteter som nå.

Flere flyktninger må utløse mer personalressurser og omorganiseres noe slik forslag til framtidig organisering viser. Flere flyktninger som en del av kommunens faste oppgaver, krever større personalressurser og kan ikke gå inn i allerede eksisterende oppgaver.

Et viktig hovedfokus er å få gruppa ut i arbeid eller videre utdanning så fort som mulig.

Uavhengig av antall flyktninger er det behov for å se på organiseringa av arbeidet for å gjøre flyktningeteamet mindre fragmentert og samle det på færre personer.

Dette kommer tydelig fram i evalueringa både fra flyktningeteamet og styringsgruppa/ledergruppa, og dette må uansett gjøres i løpet av våren 2015.

Både inntekter, utgifter og kompetanse behov må beregnes ut fra en 5-årsperiode, det vil si hele introperioden. Det er god økonomi å få flyktningene ut i arbeid eller utdanning så fort som mulig. For kommunen vil det være naturlig å vurdere om noen av de som allerede er bosatt kan heve kompetansen sin for å fungere som språkassistenter og etter hvert tolker for andre i gruppa. I dag brukes mye ressurser på tolk for å dele informasjon, og dette er helt nødvendig i det daglige arbeidet.

Boliger er avgjørende for vedtak om bosetting av flere. Det fungerer bra med å leie bolig, og ikke bare at kommunen skal eie boligene. Det er varierte behov for sentrumsnære boliger. Dette er ønskelig både med leiligheter og bofellesskap for to/tre med eget rom og bad, felles stue, kjøkken, gang og boder.

Boliger ved familiegjeforening må også vurderes i det totale boligbildet i kommunen. Pr i dag er det ingen familiegjeforente, men det er søkt om dette for flere.

Det har vært nyttig å samarbeide med kommunen i Værnesregionen og med Levanger i oppstartsfasen. En kan se for seg at dette for eksempel kan utvides med egen tolketjeneste (felles innkjøpsordning), samfunnskunnskap, fritidsaktiviteter, felles kompetansenettverk, sommer-, og ferieprogram.

Sjøl om det i framtida kan bli en felles flyktingetjeneste i Værnesregionen, må likevel mye av det praktiske arbeidet og opplæringa foregå lokalt her på Frosta hvor de bor.

I saken foreslås det å omorganisere flyktingeteamet ved å se på stillinger, prosenter og antall og å samle dette for å få en mer helhetlig og enhetlig tjeneste.

Erfaringene viser at det også kan være behov for ressurs til miljøarbeider som kan ha fokus på fritid og fritidsaktiviteter.

Det foreslås også å endre tittelen fra Flyktingetjenesten til Integreringstjenesten.

Frosta har mange innvandrere i alle aldre – totalt 8 % av innbyggerne ved inngangen av 2014, og det er behov for å gjøre tilbudet for flyktingegruppa og ”de andre” mer likeverdig og bedre. De ulike gruppene kan ha forskjellige rettigheter og plikter for sitt opphold her, men behovene for å lære norsk og bli kjent med det norske samfunnet er stort og sammenfallende. Ved å samorganisere oppgavene i en egen avdeling, ligger alt til rette for at tilbudet bli bedre og mer forutsigbart for alle. Slik det er i dag er mange ukjente med hvilket system og tjenestetilbud som finnes. For eksempel blir utenlandske arbeidstakere bosatt i kommunen og har samme behov for kunnskap og oppfølging av de kommunale tjenestene.

Voksenopplæring er en viktig del av dette helhetlige arbeidet, og det foreslås derfor at den organiseres sammen med den øvrige Innvandrerstjenesten.

Forslag til framtidig organisering av integreringsarbeidet :

Framtidig integreringstjeneste		
Målgruppe – alle innvandrere i Frosta kommune		
	Stillingsandel - %	
Koordinator/leder/programrådgiver	100	Ny
Boveileder/programrådgiver/fritid	40	Ny
Boveileder/programrådgiver/fritid	60	I dag
Helsesøster	20	Ny
NAV – inngår i NAV's tjenester		
Evt. valgfag		
Evt. tiltak i fritidstiltak		
	220	160 ny
Voksenopplæring	100 + 70 ordinært	
Lønnsmidler Bolyst-prosjektet		

Framtidas integreringstjeneste må tilpasses antall flyktninger som bosettes, og tjenestetilbudet for andre innvandrere i kommunen.

I framtida organiseres arbeidet som en egen avdeling i sentraladministrasjonen med egen leder.

Det foreslås også at voksenopplæringa i norsk og samfunnskunnskap legges som en del av innvandrertjenesten og ikke under Frosta skole som nå. Opplæringa kan likevel bli fysisk plassert i skolens lokaler.

Alle deltakere i voksenopplæringa må ha samme rammer – kartlegging, tilbud, økonomi, oppmøte. Dette gjøres for å sikre likeverdigheter mellom de ulike gruppen av innvandrere, bedre rutiner og tettere sammenheng/oppfølging enn det som oppleves i dag.

Økonomisk vurdering :

Stortinget har vedtatt følgende satser for integreringstilskudd for 2015 :

	Bosettingsår	Sats
Integreringstilskudd	År-1 (2015)	kr. 182 000 (voksen)* kr. 182 000 (barn)* kr. 232 000 (enslig voksen) kr. 182 000 (enslig mindreårig)
	År-2 (2014)	kr. 210 000
	År-3 (2013)	kr. 152 000
	År-4 (2012)	kr. 82 200
	År-5 (2011)	kr. 70 000
Barnehagetilskudd		kr. 24 400 (engangstilskudd)
Eldretilskudd		kr. 157 500 (engangstilskudd)
Særskilt tilskudd enslig mindreårig		kr. 191 300
Personer med kjente funksjonshemninger		Tilskudd 1: kr. 175 900 (engangstilskudd) Tilskudd 2: Inntil kr.1 080 000 i inntil 5 år

*Personer regnes som voksne fra og med året de fyller 18 år.

Dette betyr at de 10 som er bosatt i 2014, utløser kr. 2.100.000 i inntekter som skal dekke alle utgifter kommunen har med dette arbeidet.

Tilskudd til norskopplæring kommer i tillegg. Dette er et pr capita - beløp etter antall bosatte fremmedspråklige i kommunen, og et beløp for aktivitet for hver enkelt som er registrert i NIR.

Tilskudd for 10 nye vil avhenge av aldersgruppe for år-1.

Mottak av flyktninger er et vanskelig område å budsjettere for. Det er spesielt tre forhold som gir usikkerhet :

- Nivå på engangstilskudd kommunen mottar, vil være avhengig av alderssammensetning på gruppa man bosetter. Dette gir igjen føringer for hvilke utgifter man kan forvente i

årene hvor introduksjonsprogrammet gjelder (år 2 og 3) og mulige utgifter etter endt introduksjonsprogram (år 4 og fremover).

- Budsjettering kan gjøres ut fra den informasjonen man sitter på i dag. Uforutsette utgifter, f.eks. innenfor barnevern eller sosialområdet vil det være vanskelig å estimere. Det er derfor viktig at man budsjetterer med en viss margin for å ta høyde for dette.
- Økonomiske endringer som følge av familiegjenforening er vanskelig å forutsi og fastsette. Man vil være bl.a. avhengig av rullerende opptak på introduksjonsordningen, tilgjengelige barnehageplasser og tilstrekkelig boligkapasitet, for å minimere økonomisk risiko for sosiale utbetalinger.

Det er utarbeidd et estimat for en periode på seks år er utarbeidet med bakgrunn i styringsgruppens ønsker om ressurser. Dette innebærer et samlet team på 2,2 årsverk. Det er da ikke tatt hensyn til dagens bosatte flykninger i estimatet:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Integreringstilskudd - lav sats	2 100 000	2 100 000					
Ingegreringstilskudd - år 2-5							
<i>Bosetting 2015</i>		2 100 000	1 520 000	822 000	700 000		
<i>Bosetting 2016</i>			2 100 000	1 520 000	822 000	700 000	
Utgifter							
Oppstartskostnader	400 000	400 000					
Introduksjonsstønad	196 373	1 374 613	1 963 733	785 493			
Tolketjenester	50 000	250 000	200 000	100 000	50 000	25 000	
Flykningeteam - 2 årsverk	702 240	1 203 840	1 203 840	1 203 840	1 203 840	547 200	
Helsesøster - 20 %	77 566	132 970	132 970	132 970	132 970	132 970	
Utgiftsdekning	12 000	77 000	110 000	44 000			
Diverse utgifter	15 000	80 000	80 000	80 000	60 000	30 000	
							Samlet sum
SUM	646 821	681 577	-70 543	-4 303	75 190	-35 170	1 293 573

Estimatet viser en samlet sum til å dekke uforutsette utgifter på 1,2 mill. kr. Videre bygger beregningen på en rekke forutsetninger (listen er ikke uttømmende):

- Sammensetning av gruppe for 2015 og 2016 er lik bosetting i 2014. Endringer vil kunne gi store utslag inntektsanslagene.
- Bosettingstidspunkt er oktober, med oppstart i introduksjonsordningen i november i bosettingsåret.
- Det forutsettes at mindreforbruk ett år overføres til det neste, ettersom man vil ha ulik belastning fra år til år. Alternativt må man tilpasse bosettingstidspunkt ut i fra budsjettmessige forutsetninger.
- Det forutsettes ansettelse 01.06 i innværende år for nytt team, samt nedtrapping til 1,2 årsverk fra 2020 (ut fra kun bosetting de neste to årene).
- Det er ikke tatt høyde for usikre faktorer som familiegjenforeninger, helsemessige behov, sosiale utbetalinger etter endt introduksjonsordning, evt. barnevernsutgifter mm. Det vil være større usikkerhet jo lengre ut i perioden man ser. Økonomisk resultat vil være avhengig av i hvor stor grad man lykkes med integreringsarbeidet.
- Alt er budsjettert i 2015-priser. Lønns-/prisvekst ut over justering av tilskudd vil gi merutgifter.
- Voksenopplæring forutsatt fullfinansiert av tilskuddsmidler. Stillingsprosjenter tilpasses nivået på tilskudd.

Man kan vurdere alternativer med hensyn til bemanningsnivå for å redusere driftsutgifter ved bosetting i 2015 og 2016. Det vurderes som mest hensiktsmessig å ha mottak over flere år, for å

øke handlingsrommet for å håndtere tilfeldige svingninger. Vurderer man bosetting kun i ett av årene, anbefales det at avsatt stillingsressurs reduseres. Videre kan man vurdere bosetting av en nasjonalitet pr. år for å spare tolkeutgifter. For den gruppa som allerede er bosatt, vil det være en stor fordel, ikke minst sosialt, at flere fra begge nasjonalitetene bosettes.

Konsekvenser for folkehelse:

Ingen direkte konsekvenser er utredet i denne saken. Det ligger i sakens natur at forjold rundt folkehelse er sentralt både på kort og lengre sikt.

Konklusjon:

Evaluering av arbeidet med å bosette flyktninger i 2014 tas til orientering. Elementer fra evalueringa blir retningsgivende for arbeidet i framtida.

Frosta kommune bosetter 10 flyktninger i 2015 og 2016 slik so IMDI oppfordrer til. Eventuell familiegjenforening kommer i tillegg.

Arbeidet med integrering av alle innbyggere med utenlandsk opprinnelse samles og organiseres som en egen avdeling i sentraladministrasjonen. Det utarbeides egne rutiner for dette arbeidet etter reglene i introduksjonsloven.

Frosta kommunes målsetting er at alle i målgruppa skal få mest mulig likeverdige tjenester.

Arne Ketil Auran
Rådmann